

til Kostskolerne vil det være den ærede Mindretals Ordfører bekendt, hvorledes jeg ved 1ste Behandling stillede mig dertil, at jeg vilde anse det for meget heldigt, om der blev en Kostskole forbundet med Seminarierne, og om Eleverne fik Ophold der, men at jeg ikke for mit Vedkommende anser det for en ubetinget nødvendig Betingelse. Da der imidlertid ikke fra Mindretallets Side er forelagt Forslag om at gaa med til Oprettelsen af en Statskole for kvindelige Lærerinder uden et saadant Pensionat, har der heller ikke for os været Anledning til at overveje, hvorledes Flertallet vilde stille sig, naar et saadant Forslag kom frem.

Det er, maa jeg fremdeles sige, ingenlunde Flertallets Hensigt at ville lægge Dæmper paa det private Initiativ. Det er ikke Flertallets Hensigt at ville stæde de private Seminarier paa nogen Maade. Det, som vi gerne vilde stæde, hvis vi kunne, er Kursusforberedelsen, en daarlig Forberedelse for de mange, der indstille sig til denne Eksamen uden at være virkelig uddannede. Jeg tror, at jeg ved 1ste Behandling udtalte mig saa velvillig eller anerkendende om et af de kvindelige private Seminarier, at det allerede deraf tilstrækkelig fremgik, at det ikke var min Hensigt at ville komme dem til Livs, men paa den anden Side tror jeg, at en Statskole vil have stor Betydning netop som Normalskole over for de private Seminarier. — Med Hensyn til hvad den ærede Ordfører udtalte om de ugifte Lærere og deres Stilling, kan jeg nøjes med der at henbise til den Udtalelse, jeg fremkom med under 1ste Behandling. Jeg er aldeles enig med den ærede Ordfører for Mindretallet i, at denne Ordning med mange ugifte Lærere maa anses for uheldig, og jeg er derfor ogsaa enig med ham i, at der er Trang til et Højskolelærerindeseminarium. Det er ligefrem udtalt i Betænkningen, men det har ikke været Flertallets Mening paa nogen Maade at trænte Mindretallet ved det Udtryk, at der skulde være mindst lige saa stor Trang til en Skole som den foreslaaede. Vor Mening er, at der er Trang til begge Dele, til det ene lige saa vel som til det andet, og efter vor Mening er der ikke mindre Trang til et fuldstændigt Lærerindeseminarium end til et Højskolelærerindeseminarium. Det skulde meget glæde mig, om den ærede Ordfører, som i det hele fra sit Standpunkt har stillet sig velvillig til denne Sag, ved sin Indflydelse kunde udvirke, at Sagen kom tilbage fra Folketinget i en saadan Eftikelse, at vi kunde komme hinanden i Møde. — Endnu har jeg kun en enkelt Bemærkning at gøre til det, den ærede

Ordfører for Mindretallet udtalte. Da han talte om Optagelsesprøverne, udtalte han det samme, som staar i Mindretallets Betænkning. Der siges der: „Man kan vel ikke en Gang gaa ud fra, at det vil være de mest uformuende Kvinder, der ville søge til Statskolerne. Snarere turde det omvendte være Tilfældet.“ Over for denne Opfattelse mener jeg rigtig nok, at hvis der bliver oprettet en saadan Anstalt som den, Flertallet ønsker, saa rigelig understøttet af Staten, saa særlig anlagt paa at komme de trængende Elever til Hjælp, vilde det være urimeligt, om man vilde indrette Optagelsesprøven saaledes, at der udelukkende toges Hensyn til Elevernes Dygtighed; jeg mener, at der samtidig maa tages ganske særligt Hensyn til de vedkommendes Trang. Naar Staten understøtter dem, der skulle uddannes til Lærerinder, skal Understøttelsen ogsaa særlig komme dem til Gode, der trænge til den. Optagelsesprøven kunde ogsaa vel indrettes herefter, thi man behøver ikke udelukkende at tage Hensyn til Aspiranternes Dygtighed.

Bjerre: Jeg kan ganske slutte mig til, hvad den ærede Ordfører har sagt om selve Forslaget, som foreligger, og jeg skal derfor ikke gaa videre ind derpaa. Men der er i Betænkningen og ogsaa i Diskussionen fremkommet en Del Udtalelser om Uanskeligheden af at saa Eksaminerne henlagte til Seminarierne, og om dette Punkt vilde jeg gerne sige et Par Ord. Det er nemlig bekendt, at den højtærede Kultusminister deler den samme Opfattelse, og at der derfor kan være grundet Haab om, at der maaste i Forbindelse med dette Lovforslag til næste Aar, hvis dette ikke kommer igennem i Aar, eller ogsaa særskilt, kan fremkomme et Lovforslag om denne Sag. Det er i alt Fald Tanke i denne Retning, der have bevirket, at Flertallet ikke, som det et Øjeblik tænkte paa, har foreslaaet en Paragraf om den Sag i dette Forslag, men under disse Omstændigheder tror jeg, det er praktisk, at man i alt Fald nogenlunde klart antyder, hvilke Betingelser man maa stille for at kunne gaa med til en saadan Foranstaltning. Sagen er nemlig den, at jeg er ganske paa det rene med, at det var et Fejlskud, man begik i 1867, da man oprettede Eksamenkommissionen og forlangte, at Statsseminarieeleverne skulde gøre to meget betydelige Rejser for at prøves af en dem aldeles udfremmed Kommission; muligvis kunne, som Ordføreren udtalte, Folk fra danne Hjem eller i hvert Fald Folk, der i en 12—14 Aar have været under Omgivelser, hvor de have lært